

# DEBRECENI ÚJSÁG

**ELŐFIZETÉSI ÁR:**  
 Folyóiratban Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.  
 Vidéken " 9 K, " 4 K 50 f.

**FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS**  
**THAN GYULA.**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:**  
 Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,  
 az udvarban hátul.

## A kormány reménye.

### Fenyegetés házfeloszlással.

#### Behívják a bénákat.

A Fejérváry-kormány ünnepélyes képpel cáfolja azt az egyre hitelesebbnek látszó hirt, hogy a miniszterium valójában megbukott és hogy már sokáig nem tarthatja magát. Nem sokat ér ám a cáfolat, az argumentumok pedig még kevesebbet, mert nem más az, mint üres ijesztgetés, az ördögnek falra festése, a koalíció megrettentésére irányzott gyöngé manőver.

Ha igaz volna, hogy tényleg választásokra kerül a sor, a balpárti többség ezt nem bánná meg. Legföljebb a dédelgetett hatvanhét pusztulna el mindörökké s emlékezete se maradna fenn a politikai világban. Oszlassák föl a parlamentet, ha azt akarják, hogy 48-as többség legyen az ur a dunaparti palotában. De mit szól majd hozzá Bécs, aki január óta nem akarja észrevenni, hogy a nemzet megnyilatkozott az ő legfelsőbb személyének szólítására.

A beteges Fejérváry s az erélyes Lányi ma visszajöttek a bécsi udvari ünnepekről Budapestre. Pedig okosabban tette volna Fejérváry, ha az osztrákok társaságában marad. Nem neki való ez a magyar levegő. A kormány pedig tovább kísérletez a főispáni kinevezésekkel, bár rengeteg visszautasítást kell zsebrevágni Kristóffy uramnak. Az installációs botrányok pedig egyre tartanak. Ugyan mi következhet még? Vagy elejtik a darabankormányt, vagy nyíltan megtörténik az alkotmány felfüggesztése. De vajjon jelent-e ez békét és megoldást?

#### Bénák behívása.

A bécsi Fremdenblatt, a külügyminiszter félhivatalos organuma ma feltűnő helyen bejelenti, hogy az öreg bakák pótlására legközelebb katonasorba szólítják a póttartalékosokat.

Nem véletlen, hogy ez a közlemény, éppen a külügyminiszter

újságjában jelent meg. Goluchovsky Agenor gróf ezen az uton is igyekszik megnyugtani a hármasszövetség vezető tagjának, a német birodalomnak népét, hogy az osztrák-magyar monarchia haderejének szénnája rendben van, hogy a létszám teljes, hogy a magyar ellenzék renitenciája dacára a hadsereg erős és egységes. Szól pedig a bécsi jelentés a következőképpen:

Ertesülésünk szerint *legfelsőbb parancs* van tervbe véve, amely hivatkozással az 1888: XVIII. törvényekre, a magyar birodalom területén kiegészítendő *szükséges létszámállomány biztosítására* fog szolgálni. E szerint azokat a nem csekély számú póttartalékos magyar állampolgárokat fogják igénybe venni, kik honvédelmi rendszerünk értelmében sorsszámuk, avagy *csekélyebb testi fogyatkozásaik miatt* rendes, tényleges szolgálatra nem lettek behíva, különös körülmények esetén azonban az idézett törvény rendelkezései szerint tényleges szolgálattételre behívhatók. — Ezen intézkedés által a harmadik évüket szolgáló katonák kiszabadulnak, a mi csak méltányosnak látszik és szabadságoltatásuk előreláthatólag ez év végéig be lesz fejezve. Ebben a tekintetben korlátozás csak oly mértékben fog történni, amennyire azt a katonai szolgálat különös körülményei feltétlenül szükségessé teszik. Ugyanezen törvény alapján a harmadik évüket szolgálók egy része átmenetileg visszatartandó a tényleges szolgálatban. A legénységi változásra vonatkozólag legközelebb megjelenő intézkedésekben különös figyelem fog arra fordítatni, hogy kivétel nélkül minden fegyvernemnél, különösen azonban a lovasságnál is a harmadévesek szabadsággalthatók legyenek.

## Az Országos Tornaszövetség ünnepe Debrecenben.

Debrecen, nov. 15.

Az Országos Tornaegylet szövetség, mint örömmel értesülünk, 1906. évi kerületi ünnepét Debrecenben óhajtja megtartani s annak rendezésére a Debreceni Tornaegyletet kérte fel.

Kettős célt kíván ezzel szolgálni a szövetség, melynek élén jelenleg gróf Teleki

Sándor, a régi debreceni diák, ez a minden nevelésügyi akcióban vezéregyéniség áll, ki a mai áldatlan viszonyok közt a jövő nemzedékek testi-szellemi és erkölcsi erősítésén munkál.

Az egyik közelebbi cél: erősíteni magának a Debreceni Tornaegyletnek helyzetét, mely jólehet eddig is számos jelét adta életrevalóságának — mégis küzdeni kénytelen a közönyvel — s korántsem foglalt el városunkban oly területeket, melyek pedig nagy céljai körébe tartoznának.

A másik távolabbi cél propagandát csinálni a felnőtt férfiak és nők, valamint a serdült ifjak és leányok testedzése ügyének az ország tisztántuli részeiben, hol jelenleg a Debreceni Tornaegylet mondhatni egyedül áll.

Uj egyletek létesítésére serkenteni célja az ünnepélynek azzal a hátsó gondolattal, hogy a minden magyar szívének kedves Debrecen legyen egykor központja ama kerületi köteleknek, mely ez országrészben szerveztetni fog.

Az ily kerületi torna ünnepre a szövetség 51 egylete és kerek 10.000 tagja közül legalább 15—20 egylet 4—500 taggal szokott kivonulni.

A város csendjét két napon át tarka öltözötű, vidám tornász csapatok zaja veri fel.

A város forgalma a két nap alatt 5—10.000 koronával nő meg. A városleányai koszorúzzák meg az egyletek zászlóit, osztják ki a versenyek díjait és kedélyes táncmultság fejezi be az ünnepet, melyen a fáradhatlan tornászok, kik nem ismerik a blazirtságot, reggelig rakják a táncot. Es e vidám látszat mögött nagy, komoly célok szolgálnak.

Magyarországon a sorozási eredmények évről-évre szomorúan szólnak a nemzet testi elsatnyulásáról, főleg az egyéves önkéntesek körében, de általában is.

Egy jeles orvos által egybeállított statisztika szerint 1867-ben 21 százalék volt alkalmatlan a négy korosztályban — 100 közül 21 — 1891-ben már 64 százalék — száz közül 64, az 1892. évben pedig már 88 százalékra szökött fel az alkalmatlanok száma, vagyis hogy rikitóbban színezzük, száz legény közül csak 22 volt alkalmas!

Ime! most már nemesak 2—3 nyomorult marad itthon, mint a nóta mondja, de száz közül 88. Mindez a tiszta erkölcs és a spártai férfikar nagy megfogyatkozását jelenti!

Ha nem élnénk a fajtalan és perversus poéták századában, hanem Bercsényi, Petőfi, Csokonai lelke járna közöttünk — ugy a nemzet fizikai erősödését zengenék a költők — ódát írnanak a testgyakorlatról — ezzel foglalkoznának az államférfiaink, orvosaink és a szószékről papjaink a megváltó amaz igéit hirdetnék, hogy hiába a kész lélek, ha a test erőtelen.

De így a torna szövetség a pusztába kiáltó feladatát teljesíti csupán, apostolokdik és apostolokat keres.

Bizva hisszük, hogy Debrecenben nem keresi hiába.

Ő maga is támogatja a debreceni Torna egyletet, de maga az ünnep létrehozása első

**Vegyen órát, ékszert, ezüstöt Halász Nándor ékszerésznél, DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 24. (Fehérló-szálloda), mert ott a legolcsóbban és legszolidabban lesz kiszolgálva.**

sorban attól függ, hogy a város Torna egy-letünkét ezen nagy munkájában támogatja-e.

E mellett függ attól, hogy a közönség mint néző, nagy számmal vegyen részt az ünnepen.

Mi lehetetlennek tartjuk, hogy Debrecen e nemzeti fontosságú ünnep megtartásának alkalmát elszalassza s a nemes Tanács határozata s derék közönségünk magatartása elé teljes bizalommal nézünk.

## VIDÉK.

**A böszörményi vágóhid.** Hajduböszörményben egy régi, rozoga, rossz faalkotmányban van a vágóhid. Ez a faalkotmány már oly régi és oly rossz, hogy még 13 évvel ezelőtt elrendelte a megye közigazgatási bizottsága, hogy új vágóhidat építtessen Böszörmény városra. Ezt a rendeletet Böszörmény városa semmibe sem vette és még ma is ugyanaz a dűledező épület szolgál vágóhid helyett. A közigazgatási bizottságban tegnap szóba került a vágóhid ügye és elhatározták, hogy Böszörmény városát rendeletben utasítják arra, hogy záros határidőn belül intézkedjék új vágóhid építésé iránt.

**Bezárt iskolák.** Hajduhadházon a kanyaró járványként lépett fel és nagyban szedi áldozatait, főleg az iskolába járó gyermekek közül. A járványra való tekintettel az összes iskolákat bezárták, hogy a betegség terjedését ezzel is meggátolják.

## A Méliusz-téri rablógyilkosság.

### Palka András állapota válságos.

Debrecen, nov. 15.

(Saját tudósítónktól.) A nyolcadik napja már, hogy a debreceni közönség érdeklődését ébren tartja az a megdöbbentő, rémes rablógyilkosság, mely a múlt hét elején a Méliusz-tér 5. számú házban történt s melynek Kovács Ferenc gazdálkodó áldozatul esett.

A felmerült gyanúokra támaszkodva, letartóztatták Sóvágó János hajduböszörményi embert, ki már több ízben volt büntetve s rablógyilkosság vádja alól a bizonyítékok hiányossága miatt mentették fel.

Sóvágóra többen ráismertek s a bűnjelek is ellene bizonyítottak. Sóvágót átadták a kir. ügyészségnek, hol a vizsgálatot folytatták ellene.

A rablógyilkosságra vonatkozólag az alábbiakat jelenti munkatársunk:

### Vizsgálat és újabb nyomozás.

A rablógyilkossággal alaposan gyanúsított Sóvágó János a kir. ügyészség fogházában van és várja a vizsgálat további folytatását. A rablógyilkosság ügyében Hoffmann József vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot.

Sóvágó, kit Hoffmann bíró előzetes letartóztatásba helyezett, a börtönben is, a kihallgatásnál is csendesesen viselkedik. Ismeri a hivatalos eljárást az eddigi hasonló ügyeiből s nem iparkodik azt megnehezíteni. A kérdésekre nyugodtan felel, de mindent tagad, ami a rablógyilkosságra vonatkozik.

A vizsgálóbíró utasítása alapján a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. Most derült ki, hogy a helyszínen legelőbb a szomszédban lakó Vilmos huszárezredbeli főhadnagy jelent meg, ki két legényével bement a nyitott kapun s az ő segítségével vitték be a meggyilkolt Kovácsot a lakásába.

A nyomozást a rendőrség a legszélesebb alapon folytatja s főleg arra törekszik,

hogy az eddigi bizonyítékok teljes hitelességét megállapítsa.

### Palka András haldoklik.

A rablógyilkosságnak másik áldozata, Palka András szabómester állapota tegnap rosszabbra fordult. Palka azon a rémes éjszakán, mikor a lövést meghallotta, bátor lélekkel, férfias merészséggel kilépett az udvarra, hogy élete kockáztatásával is elejét vegye elvetemült gazok bűnös, véres munkájának.

Amint Palka az udvarra lépett, egyik rabló felé ment s dulakodni kezdtek és az dulakodás közben mellbe lőtte Palkát, kit súlyos sebével a közkórházba vittek, hol dr. Wittchen Ernő kórházi orvos azonnal ápolás alá vette a meglőtt embert.

Palkának a bal mellébe furódott a golyó és a tüdőt átfurta. Azóta Palkát a kórházban ápolják. Mindent elkövettek, hogy az önfeláldozó, bátor embert az életnek megmentsék és a mellbe lőtt szabó állapota megnyugtató is volt.

Tegnap azonban komplikáció állott be és a beteg állapota egyszerre súlyosra változott. Láza emelkedett és a beteg közérzete rosszabbra fordult. Értésülésünk szerint oly súlyosra változott a szerencsétlenül járt ember állapota, hogy a legkomolyabb következményektől tartani lehet.

### Az emberszeretet nevében.

Szegény Palka András nehéz munka után élő ember volt, ki nagyobb szabóműhelyek részére dolgozott s így kereste meg családjának napról-napra a mindennapi kenyeret. Amint azon az éjszakán a véres drámában súlyosan megsebesült, a család szájából kiesett a falat kenyér.

A családfő, ki élete kockáztatásával sietett mások segítségére, a kórházban fekvő rettenetes kínok között, családjához pedig beköszöntött a nyomor.

Szóvá tettük ezt lapunkban is és adakozásra hívtuk fel a jótékony sziveket.

Amde érthetetlen dolog, hogy Debrecen közönsége, mely a felebaráti szeretettel kevésbé tragikus esetben sem zárkózott el az adakozástól, most részvétlenül nézi, hogy nyomorogjon az a család, mely a családfő nemes önfeláldozása, bátorsága és emberszeretete miatt maradt kenyér nélkül.

A napokban ugyan kapott némi segítséget a család a könyörületes emberektől, de ez nem elég ahhoz, hogy a nyomorba jutott, szegény családot megmentse az éhenhalástól.

Az emberszeretet nevében szólunk, ne hagyják nyomorban annak az embernek a családját, ki a mások megmentését talán életével fizeti meg.

## A debreceni betörések.

### Felderített lopások.

### Vagyongyűjtés a házassághoz.

Debrecen, nov. 15.

Már lapunk hétfői számában részletesen hírt adtunk arról a sikerült fogásról, amelyet vasárnap éjjel Ragály Lajos közrendőr tett. Elcsipte Töke Istvánt, aki holmit cipelt, még pedig mint később kiderült, lopott holmit.

Töke István a rendőrség elé került, ahol egymásután sült ki rá a sok betörés, lopás és fosztogatás, csaknem valamennyi, amely a nyár óta Debrecenben történt. Összeszedett mindent, amit csak összeszedhetett. Mikor már jócskán megrakta a lakását idegen jószágokkal, akkor asszony után nézett.

Senki se tudta róla, hogy a legény éjszakánként egymásután követi el a lopásokat és betöréseket s mert telt neki erre is,

arra is, még derék, munkát kereső embernek tartották. Kapott is menyasszonyt, akit annak rendje-módja szerint el is jegyezt.

A gondviselés azonban nem akarta, hogy Töke István feleségül vegye a leányt, mert a legényt az esküvő előtt pár nappal, vasárnap éjszaka elfogták. Persze, hogy nyomban vége lett a vőlegénységnek s a Töke István lakodalomból nem lett semmi. Pedig minden előkészület meg volt hozzá s ma szerdán tartották volna a dárídót.

A rendőrségi nyomozat során aztán kiderült, hogy a vőlegény lakása tele volt lopott dolgokkal. Eddig több mint ötven rendbeli lopás, betörés és fosztogatás bizonyult rá.

Erdekes, hogy egyszer, valamivel a szüret előtt egy hordót lopott. Mit ér a hordó üresen — gondolhatta magában — s esent hozzá egy lopót. Mikor már hordó is, lopó is volt, elvitte a hordót és a lopót egy pincébe és tele lopta borral. A hordó bort aztán szépen hazagörgette, hogy legyen mit inni a lakodalomban.

Egy szegény asszonytól két libát lopott. Ezeket a lakodalomra szánta. Hízlatla, tömte s most két jól hizlalt libát kap vissza a szegény asszony.

Töke lakásán különben bundát, fehérneműt, háztartási cikkeket találtak, amelyekre nézve egész hüen megtudta mondani, hogy melyik honnan került hozzá. Az aprómarhákat értékesítette, egyrészt elfogyasztotta. Került a keze alá pezsgő és gieszübbi viz is. A gyomorreperáló ásványvizet megittatta a lakodalomra szánt libákkal, a pezsgőt azonban maga fogyasztotta el.

A Berger Jenő nyaralójába akkor éjjel tört be, mikor Berger Jenő meghalt. Ott is alaposan felpakolt. Se szeri, se száma sok bűnös dolganak, úgy, hogy a rendőrségen az előnyomozatot végző Mile Pálnak alapos kis munkát ad, míg a bűnlajstromot összeállítja s Töke Istvánt az iratokkal együtt átadhatja a királyi ügyészségnek.

A drága lakmározás, bűnös tévelygés és vagyonszerzés után majd a bíróság mond téletet a boldogtalan vőlegény felett.

## Az összes elemi iskolákat bezárták.

### Kanyaró-járvány Debrecenben.

#### Száztiz megbetegedés.

Debrecen, nov. 15.

Említettük már, hogy Debrecenben a kanyaró-járvány nagy kiterjedésben grasszál. A járvány nem veszedelmes, amennyiben a betegek elenyészően csekély százaléka hal meg, hanem mindenesetre kellemetlen a szülőknek. Olyik házban valóságos kórház van. De különben is senki sem tudhatja azt, hogy vajjon az ő gyermeke milyen mértékben kapja meg a kellemetlen gyermekbetegséget.

A multkor, — mikor a járvány fellépett — az egészségügyi-bizottság nem tartotta szükségesnek az iskolák bezárását és igen helytelenül, mert így az iskolákban egyre lappangott a kanyaró. Ha akkor a járványnak gyökeresen állják útját, most már hire-hamva sincs a betegségnek.

Tegnap azután az egészségügyi-bizottság úgy határozott, hogy má-tól kezdve november hó 27-ig az

**Lőpor árulás, Fegyverek, Revolverek és mindenféle Töltények**  
ugyszintén Vadászfegyverekben óriási választék és  
legolcsóbb árak! BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében.

### összes debreceni elemi iskolákat bezárják.

Az egészségügyi-bizottság üléséről tudósítók a következőket írja:

Jelen voltak az ülésen Körner Adolf tanácsos elnöke alatt dr. Balkányi Ede, dr. Balkányi Emil, dr. K. Szalay Béla, dr. Vargha Emil, Lengyel Rezső főorvos, dr. Bruckner Ernő, dr. Somogyi Zoltán, dr. Wolafka Nándor, Kiss Albert és dr. Vargha Elemér.

Dr. Balkányi Ede előterjeszti a gyászoló dr. Sárvány Gyula t. főorvos nevében, hogy Debrecenben a múlt hó közepén felépett kanyaró-járvány nem hogy szűnt volna, de nagyobb arányokban terjed s jelenleg 110 gyermek fokszik kanyaróban. Ez ellen védekezni kell s az iskolák bezárásának kérdése előállott.

Dr. Bruckner Ernő sajnálattal veszi tudomásul a jelentést, a mit az ő tapasztalatai is igazolnak, hogy Debrecenben a kanyaró járványszorúleg pusztít. Azonban a betegség lefolyása a legtöbb esetben enyhe. Miután a kanyaró veszedelmes csak a 7-8 éven alóli gyermekekre lehet jelen stádiójában s a fertőzés is e koru gyermekeknél a legnagyobb, azt indítványozza, hogy az összes iskolák I. és II. osztályát zárják be.

Dr. Balkányi Ede ezt nem tartja elegendőnek, hogy a járvány ellen sikeresen védekezhessünk, az összes elemi iskolák összes osztályait be kell zárni.

Dr. Wolafka Nándor és Kiss Albert: Ha csak lehetne, ezt elkerülnék. Most van a legnagyobb szorgalmi idő, a jövő hónapban pedig karácsonyi szünetek vannak. Ha bezárják az iskolákat, a tanítás igen sokat veszít vele.

Dr. Balkányi Ede fontartja indítványát, a melyet pártolnak a többi orvosok is. Végül is a bizottság összes tagjai belátták, hogy most a tanítás érdekeinek elébe kell helyezni a közegészségügyi követelmények teljesítését s elhatározzák, hogy ma, november 15-től kezdve e hó 27-ig az összes elemi iskolák I-VI. osztályait bezárják.

## SZÍNHÁZ.

**Társas vacsora.** Pénteken mutatja be a debreceni színtársulat a Zilahy pályázat egyik nyertes pályaművét: *Lilá-t*. Az előadás után a pályázatban nyertes szerzők tiszteletére az Angol királynő szálloda fehér termében társas vacsora lesz, amelyen a Csokonai-kör tagjai, a színházbizottság, a sajtó és a színházbizottság tagjai vesznek részt.

**Operett premier.** A *Csepürágók*. Ezt a bájos zenéjű darabot Leszkai András, a Magyar színház igazgatója, egykori debreceni igazgató Párisban látta s kizárólagos jogát megszerezvén magának, maga fordította le. Ezzel kezdte meg az első aradi nyári szezont, ahol e darab olyan óriási sikert aratott, hogy 17-szer került színpadra egy másután s felkellet venni a téli színház műsorára is. A zenéje klasszikusan finom melódiákból áll, amelyek bizonyára népszerűek lesznek Debrecenben. A meséje a komédiás életből való, egy cirkusz-leány és egy katonatiszt szerelmét tárgyalja kacagtató milióban. Az igazgatóság nagy fénytel állítja ki a darabot s egyes jelenetekhez cirkuszi attrakciót szerződöttetett. A főszerepeket Fóthy Frida, Pozsonyi Lenke, Polgár Sándor, Deésy Alfréd, Ternyei Lajos, Békefi Lajos, Kondor Ernő és Arkossi Vilmos játsszák, de azért részt vesz az előadásban az egész énekes személyzet.

A színházi iroda hozzánk küldött s hírlapi közlésre szánt soraiban jelenti, hogy

a Csókipirulák további előadását a hatóságtól vett figyelmeztetés után le kell vennie a műsorról. Mielőtt azonban levették, a következő sorokat intézi a közönséghez: „Aki tehát még nem látta a Csókipirulákat és egy vig estét akar magának szerezni, siessen a mai napra jegyet szerezni magának...” És mondja valaki, hogy a színház vezetésében nincsen üzleti élelmesség.

## Utazás a Csókipirulák körül.

### Indítvány a vörös színlapos darabok ellen.

Debrecen, nov. 15.

A Csókipirulák című Vigszínházi darab hétfői bemutató előadása után a közönség s a közönség nevében lapunk színházi bírálója is állást foglalt a vörös színlapos darabok bérletes előadása ellen.

Különösen a Csókipirulák ellen, melynek pikantériáira sok ember még jobban elpirult, mint Zilahy színlapjai.

Sőt tegnap a színházi bizottság egyik tagja Szentkirályi Tivadar hivatalosan is felemelte szavát a Csókipirulák ellen, — amennyiben beadványt intézett Kovács József polgármesterhez, mint a színházi bizottság elnökéhez, hogy a darabot vegyék le a bérlet műsorról s hogy a jövőben Zilahy Gyula igazgató a Vigszínházi darabokat adja bérletszünetben s ha a darab olyan természetű, mint a Csókipirulák, bérletben egyáltalán ne adja.

A városházán a beadvány élénk megbeszélésekre adott alkalmat. Szó volt arról, hogy hivatalosan intézik azt el s a színházi bizottság elé terjesztik, de a színházi vezetést intéző urak végül is abban állapodtak meg, hogy a Csókipirulák kitűzött három előadását nem akadályozzák meg, hanem értésére adják Zilahynak, hogy ne adassa többé s a jövőben óvatosan válogassa meg a színházi darabokat.

A Szentkirályi Tivadar beadványa különben a következő:

Nagyságos

Kovács József polgármester urnak

Helyben.

A városi színházi bizottságban éveken át majdnem egyedül adtam mindég kifejezést azon véleményemnek, hogy egy színház lévén a városnak, minden irányu színdarab előadása engedessék meg — bérletszünetben.

Komjáthy János színházigazgató ur ilyen kérelme elutasított, sőt a Vigszínház műsorán kitűzött darab itteni bérletszünetbeni előadását is betiltotta Simonffy polgármester ur.

A színházi bizottságnak csak véleményezési és nem intézkedési joga van és így kéresemet a Polgármester urhoz intézem, mint akinek a hatáskörébe tartozik. A tegnap este előadott bohózat és a hozzá hasonló darabokat ne méltóztassék megengedni bérletes előadásokban; így a bérlet nagy része nem kénytelen az ilyen irányu darabok előadását tűrni, viszont aki látni akarja, erre bérletszünetben alkalmat lesz.

Miután, úgy látszik, hogy a tegnap este előadott bohózatához hasonló előfognak adni, mert már eddig is adatott elő, sürgősen méltóztassék intézkedni.

Debrecen, 1905. november 14.

Illó tisztelettel

Szent-Királyi Tivadar,

városi színházi biz. tag.

Szentkirályi Tivadarnak igaza van. A bérlet családjaik részére váltottak jegyet és a szálláriumot még a színiévad kezdete előtt lefizették. Lefizették abban a reményben,

hogy családjaikat nyugodt lelkiismerettel elvihetik a színházba s fogalmuk sem volt arról, hogy Zilahy Gyula piros estéket fog csinálni s míg a fővárosi színházak sikert aratott értékes újdonságait semmibe se veszi; addig a kaviáros, sőt drasztikus bohózatokat nyakra-főre tüzi reportoirra.

Ha Zilahynak ebben öröme telik, ha a színházbizottság ezt szívesen elnézi s végül, ha a színházat, a deputátumokat és a szubvenciót ezért kapja — ám játsza a pajkos darabokat. De a bérlet családja ne kényszerítse rá.

A bérletet lássa el olyan műsorról, amelyet azok családjai gyönyörűséggel, örömmel élvezhetnek, — a piros estéket pedig rendezze bérletszünetben.

## ÚJDONSÁGOK.

\* **Tanárok székfoglalója.** A főiskolában holnap tartandó tanári székfoglalókra az alábbi meghívót bocsátották ki: Meghívó. Dr. Kun Béla és dr. Kovács Gábor jogakadémiai és Nagy Vilmos tanítóképző tanárai székfoglaló értekezéseket az 1905. évi november hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor fogják a collégium dísztermében megtartani. Ezen értekezések meghallgatására Tekintetességet tisztelettel meghívja. Debrecen, 1905. november 7-én. A főiskolai igazgatóság.

\* **A Csokonai-kör vendégei.** A Csokonai-körnek ünnepi felolvasó-ülése — a mint említettük — nemcsak Csokonai, hanem Toldy Ferenc emlékének is lesz szentelve. Az ünnepi ülésre meghívta a kör dr. Toldy Lászlót, a boldogult emlékü Toldy Ferenc fiát és a Toldy-család több tagját. Dr. Toldy László, Budapest főlevéltárosa, köszönettel fogadta a meghívást és Géresi Kálmánhoz, a Csokonai-kör elnökéhez intézett válaszában határozottan igéri, hogy az ünnepi ülésen a Toldy-családnak még egy-két tagjával meg fog jelenni. Ugyancsak az ünnepi ülésre jön a Zilahy-féle drámai pályázat első nyertese, Homonnai Albert nagyváradi fiatal író a jutalom átvételére. A Csokonai-kör gondoskodni fog vendégeinek illő fogadtatásáról.

\* **Rákosi Viktor Hadházon.** A nánási kerület képviselője Rákosi Viktor író vasárnap Hajduhadházon beszámoló beszédet tart. A hadháziak nagy ovációkkal készülnek fogadni szeretett képviselőjüket, a ki vasárnap reggel érkezik oda. Délelőtt az iskola előtti nagy téren népgyűlés lesz, melyen Rákosi és a vele jövő képviselők a további küzdelemben való kitartásra buzdítják a polgárokat. Délben díszebéd lesz a képviselők tiszteletére.

\* **Dr. Sárvány Gyuláné temetése.** A jóságos szívű, nemeslelkű dr. Sárvány Gyulánét tegnap délután nagy részvét mellett temették el. A Kossuth-utcai gyászhatóság udvara szűk volt arra, hogy a résztvevő nagyközönséget befogadja. Debrecen intelligens társadalmának, előkelő hölgyközönségének sűrű tömege töltötte meg az udvart s mély megilletődés uralt mindenkit, mikor a szíveket megindító gyászdal felhangzott. A temetési szertartást dr. Wolafka Nándor vál. püspök-plébános vezette. A városi dalegyület és a színtársulat tagjai gyászdalokat énekeltek. Azután a koszorúk halmazától borított koporsót a gyászkoosin helyezték el, amely előtt két kocsis koszorúk halmazától borítva haladt. Az elhunyt urinót óriási résztvevő tömeg kísérte utolsó útján a Kossuth-utcai temetőbe, ahol a család sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

# Széchenyi-u. 42.

s z á m a l a t t v a n  
Hrabéczy Antal  
gőzerőre berendezett  
ruhafestő- és tisztító-intézet.

\* **Uj vadásztársulat.** Ujfehértón nemrég alakult meg az ottani sportkedvelőkből az Ujfehértói Vadásztársulat, melynek alapszabályait a miniszter helyben hagyta.

\* **Esküvő.** Ma, szerdán délelőtt esküszik örök hűséget Kubay Alajos, a Fonciere biztosító társaság helybeli főnökének és neje szül. Böhm Mária leányának: *Margitnak* Benyáts Emil nagykereskedő, özvegy Benyáts Emilné szül. Sívágó Erzsébet fia. A polgári esketés délelőtt 11 órakor megy végbe Oláh Imre anyakönyvvezető előtt. Tanúk lesznek: a menyasszony részéről Klug József bankigazgató, a vőlegény részéről Benyáts Károly gyáros. Az egyházi áldást pedig Materny Lajos esperes adja az ifju párra a Miklós-utcai lutheránus templomban.

\* **A hajdumegyei alispánság.** A Rásó Gyula nyugalombavonulásával megüresedett alispáni állásra most irták ki a pályázatokat. E szerint Hajdúvármegye alispáni állására a pályázatokat december 1-éig kell beadni. Az alispánt választó közgyűlés minden valószínűség szerint december 7-én lesz. Ugyancsak ezen a közgyűlésen ejtik meg a választást arra az állásra is, mely esetleg az alispánválasztás által megüresedik. A bizottsági tagok hangulatából ítélve Wessprémy Zoltán megyei főjegyző lesz alispán, aki képzettségénél, közigazgatási tudásánál fogva meg is érdemli a megtisztelő állást.

\* **A múlt havi szaporodás.** Vármegyénkben október hónap folyamán a halálozás kissé gyöngült, míg a születések száma tetemes volt. Október hónapban 490 volt az újszülöttek száma (köztük 19 halva születés), míg a halálesetek száma 395 s így természetes uton a múlt hónapban 76-tal szaporodott a vármegye lakosságának száma.

\* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Török Juliánna r. kath. 4 éves, Kálmán Istvánné ev. ref. 44 éves, Balogh Imre ev. ref. 70 éves, Nagy Róza ev. ref. 3 éves, Katona Margit r. kath. 3 napos, Magyar Eszter ev. ref. 13 éves és Horváth Béla ev. ref. 12 hónapos.

\* **Véres leszámolás.** Lapunk vasárnapi számában részletes távirati tudósítás nyomán adtunk hírt arról a szenzációs esetről, amely a Debrecenhez közel eső Derecskén, az ottani járásbíróház épületében történt. Kis Rebeka, egy jómódu család tagja, a járásbíróház épületében négyszer lőtt Somossy Mihály 25 éves ifjura, aki a Kis Rebeka gyermekét nem akarta elismerni. Az esetről tegnap küldték meg a debreceni vizsgálóbíróshoz a részletes jelentést. A szép leányt Derecskén tartják fogságban s a vizsgálat ott folyik ellene. Ezt a vizsgálatot minden valószínűség szerint még a héten befejezik s akkor Kis Rebekát Debrecenbe hozzák. — Ügyében a debreceni esküdtbíróház fog ítélni.

\* **Elveszett.** Egy fehér fekete foltos, nőstény, vágott fülu bultezier kölyök kutya 10 nappal ezelőtt elveszett. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül Péterfia-utca 19. sz. alatt.

\* **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: Polgár Kálmán István és gyermekei Juliska és Erzsike, valamint édes anyja özv. Szabó Istvánné, testvérei özv. Kállai Gergelyné gyermekeivel, Szabó István nejevel és gyermekeivel, nagynénje özv. Bányai Jánosné gyermekeivel szomoruan tudatják a felejthetetlen jó nőnek, anyának, leányomnak, testvérnek és áldott emlékü jó rokonnak Kálmán Istvánné szül. Szabó Sára asszonynak f. hó 13-án esteli 7 órakor életének 44-ik, boldog házasságának 13-ik évében hosszas és súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 15-én d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint az Ujkert I. járás 51. sz. házuktól a nagytemplomban tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra tételni, mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Áldás és béke poraira. A temetést Gebauer temetkezési intézete rendezi.

\* **Emlékezzünk régiokról.** Mezőtúr közönsége folyó hó 19-én a debreceni egyetem javára Szegedi Kiss István reformátor születésének negyvenéves fordulójára alkalmasból nagy ünnepélyt rendez, melynek sorrendje a következő: I. Délelőtt 8 órakor istentisztelet a reform. nagytemplomban. Egyházi beszédet mond *Jánosy Zoltán* debreceni lelkész. Adakozás a *debreceni egyetem javára*. — II. Délután 3 órakor emlékünnepély a központi kaszinó nagytermében. 1. A főgym. énekkar éneke. 2. Dr. Tóth János egyházmegyei gondnok megnyitó beszéde. 3. Dr. Kun Árpád országgyűlési képviselő szülő éneke. 4. *Balogh F. debreceni a. tanár* előadása Szegedi Kiss Istvánról. 5. Csukás Zoltán zongora játéka. 6. Dr. Ferenczy Gyula debreceni akad. tanár előadása. 7. Szabolcska Mihály költeményeket olvas. 8. Gergel Antal záró beszéde. 9. A főgym. énekkar éneke. III. Este 8 órakor a központi kaszinó termeiben társas vacsora.

\* **A oserei gyilkosság.** Pár hét előtt nagy szenzációt keltett, hogy Bácsi nevű debreceni polgárt oserei tanyáján a fia: *Bácsi Béla* és kocsisa: *Modorán Sámuel* agyonverték. A gyilkosság hamarosan kiderült, mindkettőt elfogták s átadták a debreceni kir. ügyészségnek. A vizsgálat során azonban olyan jelenségek merültek fel, amelyek kétségtelenné teszik, hogy Bácsi Béla épelmével bírt s ezért elrendelték elmebeli állapotának vizsgálatát. Bácsi Béla azóta állandó megfigyelés alatt áll s elmebeli állapotát dr. *Isoó* törvényszéki orvos és dr. *Sárváry* Gyula vizsgálják meg. X nem —

\* **Posta és kereskedők.** A debreceni kereskedők kiviteli forgalma napról-napra növekszik. Ezen öröndetes jelenség újabban a postai csomagforgalom nagymérvű emelkedésében nyilvánul. A debreceni öt postahivatal már nem elég a forgalom sima lebonyolítására, sőt a két magánpostagyűjtő is erősen igénybe van véve. A gyűjtők részére kiadott utasítás azonban a magángyűjtők csomagfelvételét korlátozza, amennyiben egy cégtől egy napon csak 10 csomag felvételét engedi meg. Minthogy pedig Debrecenben alig van cég, amelynek napi csomagfeladása csak 10 darabból állana, e két postagyűjtő működése meg van bénítva, mert, míg a többi postahivatal — s főképp a legforgalmasabb helyen fekvő főposta — a napi forgalmat ellátni alig képes, a két magángyűjtő a forgalom lebonyolításában az

utasítás értelmében részt nem vehet. A kereskedők most a kamara utján azt a kérelmet terjesztik a miniszter ur elé, hogy vagy szervezzen a postahivataloknál még 3-4 tisztviselő csomagfelvevői állást, vagy engedje meg, hogy a magángyűjtők is naponként egy-egy cégtől legalább is 30 csomagot vehessenek fel.

\* **Szomorú statisztika.** Vármegyénkben ugyancsak elszomorítóak az egészségügyi viszonyok, mint azt a közigazgatásbizottság tegnapi ülésén Losonczy Almos dr. megyei főorvos jelentette. Roncsoló toroklob a múlt hóban öt községben lépett fel 17 esetben, 3 halálozással, vörheny hat községben szórványosan, 20 gyermeknél 5 halálozással. Kanyaróban három községben (főleg Hadrádon) 181 betegedés volt és 8 esetben halállal végződött. A hóhurut, mely szeptemberben főleg Szoboszlón pusztított, a múlt hónapban nagyot csökkent és a hó végére már csak 5 beteg volt. Annál aggasztóbban terjedt a hasihagymáz, mely 14 községben jelentkezett és 135 beteg közül 13-at elpusztított. A nagyszabású óvintézkedések szigorú betartásával a legutóbbi napokban sikerült a járvány nagyságát némileg csökkenteni. Rendkívüli haláleset miatt 9-szer volt orvosrendőri vizsgálat október hóban. Négyen felakasztották magukat, kettő mérgezés, egy lövés által vetett véget életének, egy ember pedig a vízbe ugrott.

\* **A Szent László dalegylet** f. hó 11-én tartott dalestélyen felülíztettek: Bördossy Gyula 10 K, Uhlarik Béla 5 K, Kiszeli Sándor 4 K, Blattner Kálmán 3 K, Varga Juliánna, Ferenczy Istvánné, Podhrogya Imre, Klein Miksa, Beke Aladár, özv. Weber Sándorné, Kölessey Valér, Pethő Imréné, K. Varga József 2-2 K, Nánassy József, Antal Györgyné, Tóth Béla, Heringh Andor 1-1 K, összesen 45 korona, mely szíves adományokért az egylet nevében hála köszönetet mond Ulrich Jonó pénztáros.

\* **Helyreigazítás.** Tegnap lapunkban arról adtunk számot, hogy Dombi hajdunánási gazda felesével leütötte a feleségét. Az első jelentés tévesen informálta a csendőröket. Tegnap teljesen megbízható és komoly értesüléseket szereztünk az esetről s kiderült, hogy a rossz viszonyban élő házaspár egy közös öl lebontása miatt összerpereltek és Domby egy fejsze nyelével megverte a feleségét, kinek állítólag az ujját is levágta.

\* **Kostya János ékszerész** Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz., kistemplom mellett. Ajánlja a már 20 év óta fennálló ékszerüzletét, amely a nagyérdemű közönség által elismert szolid, lelkiismeretes kiszolgálásban páratlan és legolcsóbb forrás. Dus választék. Tulfizetés kizárva.

**A „Hungária“ kávéházban minden nap zene-estély.**

\* **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz- és köszvényes betegek részére a híres Királybalsamot, mert ez eredményeiben páratlan. Már néhányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ara 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca, „Arany egyszaru“ gyógyszerértár.

**Mint értesülünk,** a Hegedűs és Sándor ezen j6 hirnövű cég, az Első Leánykiházasítási Egylet, gyermek- és életbiztosító intézet több vármegyére kiterjedő vezérképviselőségét elvállalta. Említett biztosító intézet hazánkban már 42 év óta áldatosan működik s mint szolid társulatot, a közönség minden rétegének melegen pártfogásába ajánljuk, valamint mai hirdetésükre felhívjuk figyelmüket.

\* **Önök is tudnia kell,** Antidol a londoni és berlini kiállításon arany éremmel lett kiüntetve. A legjobb és teljesen ártalmatlan szer fejfájás, migraine és nátha ellen. Egy üveg K. 1.20. Kapható Muraközi, Mihailovics, Grósz Nagy F., Tóth B., Radákovics Géza és Balázs Odón gyógyszerész uraknál.

**Megnyílt a Gerő férfi és fiu ruha nagyáruháza** a most ujonnan épült Fischer 3 emeletes palotában **Debrecen, Főter 61. szám.** Szent-Anna-utcával szemben.

## A politikai helyzet.

Fazekas pestmegyei főjegyzőt felfüggesztették.

Obstruáló közgyűlések.

— Éjjeli távirat. —

Nov. 15.

A helyzet egyre zavarosabb lesz. Kristóffy belügyminiszter egyik fenyegetését beváltotta s felfüggesztette Fazekas pestmegyei főjegyzőt, a jóléti bizottságot pedig feloszlatta.

Értesüléseink a következők:

Budapest, nov. 14. Kristóffy belügyminiszter ma felfüggesztette Fazekas főjegyzőt azzal az indoklással, hogy a főispán installációjára nem hívott össze közgyűlést. Ezenfelül feloszlatta a 65-ös, jóléti bizottságot, mint a mely bizottság tagjai a közigazgatás rendes ügymenetét megakadályozták.

Budapest, nov. 14. Budapest fő- és székváros közgyűlése ma kezdődött. A közgyűlésre a rendőrség nagy előkészületeket tett, amire azonban nem volt szükség. A megnyitás után Schubert Sándor indítványt adott be. Az ügyrend szerint ugyanis, akik 2 hónapon keresztül nem vettek részt a közgyűléseken, azok megszűntek városatyák lenni. Beterjeszt egy 80 tagból álló névsort, s kéri a 80 városatya nevének törlését a bizottsági tagok közül.

A névsorban benne volt Eötvös Károly is, aki a maga részéről jogosnak tartja ezt s aláveti magát az ügyrend rendelkezésének.

Heltai Ferenc ezt nem tartja megengedhetőnek mert az ügyrend nem felel meg a törvény rendelkezésének.

Ezután két ízben is névszerinti szavazást rendeltek el, amikor is 25—30 szóval a kormánypárti szavazók győztek.

Megindult erre az obstrukció s egymásután 57 interpellációt terjesztettek be. Az ellenzék célja ezzel a legmesszebb menő obstrukciót véghezvinni s hiszik, hogy decemberig elhúzzák a közgyűlést s megakadályozzák a főispáni installációt.

Székelyudvarhely, nov. 14. Itt a ma reggel megkezdődött közgyűlés még most éjszaka is folyik. Az ellenzék obsruál a főispáni beiktatás ellen.

Bécs, nov. 14. Fejérvary Géza bárót ma 10—11-ig kihallgatásos fogadta a király. A haladó-pártban Fejérvary kijelentette, hogy a király a legnagyobb bizalommal van a kormány iránt s felhatalmazást adott arra, hogy a főispánok erős karhatalom felett rendelkezzenek.

Budapest, nov. 14. A haladó-párt mai vacsoráján mindössze 30-an vettek részt.

Budapest, nov. 14. Ma Rudnyánszky Gyula gróf meglátogatta Kossuth Ferencot, mely szerint a két disszidens párt egyesülni akar. E szerint a disszidensek mint egy 52 tagu párt bentmaradnak a koalícióban.

Budapest, nov. 14. Müller orvos-professzor egészségi okokból megtiltotta a beteg Kossuth Ferencnek, hogy vidéki gyűlésekre utazgassék.

## Kormányválság előtt.

Meghiusult remények.

Ugy volt, hogy a miniszterelnök és az igazságügyminiszter ma reggel már Budapesten lesznek.

Tegnap este azonban újabb diszpozíciók estek meg: Lányi ma reggel elutazott ugyan Bécsből, Fejérvaryt azonban a király délelőtt 10 órakor kihallgatásos fogadta, amely déli 12 órakor még tart. Ezzel a jelentéssel kapcsolatban olyan hírek érkeznek Bécsből, amelyek a tegnapi nagy garral kiadott félhivatalos nyilatkozatok értékét ugyancsak leszálítják. **Konstatálva, hogy a mai audienca váratlanul jött és ez hamarosan szenzációsan döntő fordulatot hozhat a válságban, erre való tekintet nélkül az udvari körökből kiszivárgó információkból bécsi munkatársunk megállapítja, hogy:**

a kormány existenciája csakugyan naptári terminushoz van kötve;

egyetlen lépéssel nem mehet az erőszak határán beljebb, mint ameddig már most minden eredmény nélkül eljutott;

szó sincs arról, hogy mindaddig, amíg csak valamelyes garanciát a választások eredményére nézve mutathasson, feloszlathassa az országgyűlést,

de ezzel a garanciával is szolgálnia kell december 19-ig. Mert ha a helyzet a kormányra nézve akkor is olyan, hogy sem jobbra, sem balra lépést nem tehet, akkor a képviselőház elé más programmal nem léphet, hanem elnapoltatják vele az országgyűlést és közvetlen ezután megkezdődnek újból a koalícióval a tárgyalások.

Ezeket jelenti telefonon igen előkelő forrásból bécsi munkatársunk. A kormány nappal összeköttetésben álló körökben ezt az információt mindenben megerősítik. A kormány tagjai most már nem titkolják, hogy vesztett reménnyel néznek az elé, ami következik.

## TÁVIRATOK.

A norvég királyválasztás.

Krisztiania, nov. 14. Károly jövendő norvég király választása ügyében ma kezdődött meg a népszavazás. Károly mellett 250,000 ember szavazott, ellene pedig 60,000 szavaztak.

Román miniszterválság.

Bukarest, nov. 14. Vladenku közoktatási és Bataran igazságügyminiszter lemondtak.

Az orosz forradalom.

Moszkva, nov. 14. Vladikovkaszban zendülés tört ki a 81. gyalogezred legénysége között. A tartalékosok azonnali való hazabocsátásukat követelik, vagy pedig, ha ez nem lehetséges, helyzetük javítását családjaik ellátását és a politikai vétségek miatt letartóztatott megkegyelmezését kéri. A katonák még kijelentették, hogy mindaddig amíg ezeket a követeléseket nem teljesítik, nem engedelmessékednek. — Ennél sokkal veszedelmesebb katonalázadás támadt Vladivosztokban. Linevics tábornok rendelete

folytán az Amur vidékén lévő összes orosz tartalékosokat csak márciusban fogják hazaszállítani. Emiatt, valamint a vladivosztoki nagy drágaság miatt a katonák és matrózok fellázadtak és elkezdték a raktárakat és a kerületi rendőrhivatalokat lerombolni. A hadvezetőség nagy csapattömegeket küld a helyszínére, hogy a lázadást leverje.

A flottademonstráció.

Páris, nov. 14. A párisi Echo de Paris jelentése szerint a flottademonstráció a kisázsiai partokon megy végbe s csapatok partraszállításával lesz összekötve. A flotta hat admirális parancsnoksága alatt áll, a kiknek feje egy osztrák-magyar admirális lesz. A flottademonstráció a Dardanellák ostromlásával fog kezdődni, de Konstantinápolyt nem zárják el egészen a hajóközlekedéstől.

Kassa nem installál.

Kassa, nov. 14. Ma délután Maléber új polgármester elnöklete alatt hitelesítették a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét. Münster Tivadar is megjelent és sirva ismerte el, hogy a felfüggesztést törvényesnek tartja. A jegyzőkönyvet ő is aláírásával hitelesítette s a város pecsétjét s az iratokat átadta az új polgármesternek.

Oroszországi események.

Vladivosztok, nov. 14. Itt ma a Mandssuriai hadsereg egy része fellázadt. A városban nagy a rémület. Linevics nagy kegyetlenségek árán is el akarja nyomni a zendülést.

## Gajzágó gyilkosa.

Aki önmagát vádolja.

Cigányfiu az igazságért.

Debrecen, nov. 15.

(Saját tudósítónktól.) Az egész városban feltűnést keltett az a hír, hogy a Gajzágó Béla gyilkosa kézre került. Az akkori általános részvétet keltett gyilkosság elkövetőjének kézrekerítése hónapokig izgalmában tartotta az egész várost; nyomozott a csendőrség, a rendőrség, még a közönség is és bár mindent elkövettek, hogy a gyilkosnak, kinek fejére a meggyilkolt édes atyja kétezer koronát tűzött ki, a nyomára jöjjenek, hasztalan volt minden, a fiatal ember gyilkosának nyoma veszett.

S most a gyilkos önként jelentkezett. Tyuktolvajlással gyanúsítottak egy cigányfiut s ez — hogy a lelkén könnyítsen — bevallotta, hogy a Révész-utcában éjjel megszurt egy fiatal embert, hogy a pénzét elvegye. Ezek szerint Gajzágó rablógyilkosságnak esett volna áldozatul, de a cigányfiu vallomása sokban ellenkezik azokkal, amiket a Gajzágó Béla meggyilkolásakor sikerült kideríteni.

A magát rablógyilkossággal vádoló cigányfiu vallomásából még nem tudni bizonyosan, nem-e egészen más, eddig titokban maradt bűntettét követett-e el.

A homályos bűnügyről munkatársunk az alábbiakat jelenti:

Tolvaj helyett rablógyilkos.

Részletesen beszámoltunk tegnapi lapunkban arról, hogy a vámospécsi csendőrök egy yuklopásban nyomozva, több cigányt tartóztattak le, kik között ott volt Rostás József 21 éves cigányfiu is. Rostás

**DARVAS TESTVÉREK** legszebben felszerelt női felöltők árúháza modernül berendeztetett. — Az új helyiség szemben van a kistemplommal. — **A legmodernebb újdonságok.** — Szolid árak. — Gyermekefelöltők, blouzek és esernyők valózatott raktára.

egyszerre odaált a csendőr elé és azt mondta:

— Csendőr ur! elmondok valamit, ami a lelke nyomja.

A csendőr biztatására aztán elmondotta, hogy tavaly Debrecenben megtámadott Lakatos János nevű társával egy fiatal embert, kitől a pénzét akarta elvenni s kit háromszor is megszurta.

A csendőrök tovább kérdezték s a fiu vallomása azt látszott bizonyítani, hogy ő ölte meg Gajzágó Bélát. Ezek alapján behozták Debrecenbe és átadták a kir. ügyésznek, ki azonnal elrendelte Rostás ellen a vizsgálatot és az előzetes letartóztatást.

#### Támadás az éjszakában.

A cigányfiut, ki kopott, rongyos fekete ruhában, nyugodt arccal várta a történendőket, bevitték a fogházba s egyenesen rabruhába öltöztették.

Visky Sándor s. vizsgálóbíró biztásk meg a vizsgálat vezetésével. A fiatal, tehetséges bíró tegnap egész nap kihallgatta a cigányfiut, szakavatottsággal terjeszkedvén ki a legapróbb részletekre is.

Rostás szerint a múlt év őszén (tehát nem júniusban) bejött Debrecenbe, hogy meglátogassa az anyját, aki itt a téglavetőben vadházasságban él. A cigányfiu itt össetalálkozott Lakatos János nagyiványi cigány-nnyal, akivel együtt bolyongtak késő este az utcákon.

Arany János-utcán Lakatos látta, hogy egy fiatal ember néhány barátjával egy boltban valamit vett és sok pénzt kapott vissza. Lakatos felszólítására elhatározták, hogy az ifjutól elveszik a pénzt. Utána mentek a társaságnak, melyből a Révész utcánál az említett fiatal ember kivált s a többitől elbucszva, befordult a Karsuczközbe.

Lakatos a sarkon maradt, Rostás pedig utána ment az ifjunak, kit a csendőrlaktanyánál el is ért. Ekkor pénzt követelt az ifjutól, ki öklével az arcába csapott. Rostás erre a balkezében levő bicskával háromszor az ifju felé sujtott, ki éles sikoltással összeesett. A földre terült ifjunak zsebeit kezdte kutatni Rostás, de lépteket hallott, futásnak eredt és hajnalban Vámospérsen volt.

— A csendőr urak azt hitték, hogy mi — én meg még a többiek — a faluban (Vámospérsen) minden éjszaka bemászunk a berenákra, az ólakat, istállókat feltörjük és elhordjuk az ott talált jószágot, meg egyebet. Tudtam én, hogy azok a cigányok ártatlanok, fájt a lelkemnek, hogy így gyanúsíthatják szegényeket. Most láttam én, hogy ártatlanul is szenvedhetnek emberek. Nem akartam, hogy az én rokonaim ártatlanul szenvedjenek, előálltam és elmondtam, hogy Fábi József gazda istállójából ellopam az ott talált jószágot. Ez igaz, de a többi nem hibás.

Hogy aztán a csendőr urak továbbvallattak, hát gondoltam, mindent elmondok. Megvallottam mindent, hogy a lelkemen, szívemen könnyitsek. Tudom, hogy becsuknak a börtönbe, talán nagyon sokáig rab leszek, de hát bűnös vagyok, leülöm az érte járó rabságot, csak más ártatlant ne büntessenek miattam.

#### Kit szurta le Rostás?

Az önmaga ellen valló cigányfiu elbeszélése nagyon kétségessé teszi, hogy a megtámadott ifju Gajzágó volt. A részletek nem illenek össze a cigányfiu vallomásával. Gajzágót nyáron gyilkolták meg s nem őszszel; az ő halálát egy szurás okozta, több szurás nem is volt rajta.

Valami büntetést bizonyára követelt el Rostás, de hogy minő körülmények között, azt ma még homály fedi.

Rostás beszéde teljesen logikus, következetes. Nem tudja, ki volt, akit megszurta, azt sem tudja, meghalt-e a megtámadott ifju, mert nem tud olvasni s nem is hallott róla, de állítja, hogy így történt.

Azok az emberek, kikre hivatkozik, részint ismeretlen helyre távoztak, részint meghaltak. Lakatos János, aki állítólag

Rostással volt s aki talán tudna valamit mondani, ami megvilágítaná ezt a homályos ügyet, eltűnt. Rostás azt állítja, hogy mikor ő a megszurta ifjut ott hagyva, elszaladt, ott hagyta Lakatos is, akiről azóta nem hallott semmit.

## Mindenféle nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

Debreceni Ujság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

### TÖRVÉNYKEZÉS.

#### § Gyermekeket lött hélya helyett.

A téglási grófi uradalom erdésze, Holusa Henrik február 16-án reggel az erdőben meglátott két helyi. Sréttel töltött puskból rálőtt a két madarra s meg is sebesítette azokat, de a sréttel elrepültek. Az erdész a madarak keresésére indult és nem sokára meglátott valami fekete pontot a boglyák között. Azt hívén, hogy a megsebezett hélya, odalött. Amint a fegyver eldurant, abban a pillanatban nagyot sikoltva ugrott föl a földről Molnár Mihály 15 éves fiu, kinek arcát baloldalon 24 szem srét érte. A hélya helyett meglött fiu 18 napig feküdt a sérülések miatt. A tegnapi főtárgyaláson az erdészt jogerős ítélettel 60 korona pénzbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék.

§ Elitelt szállító. Még 1903-ban történt, hogy Guttman Jakab kereskedő állványait szállította a vasúthoz Weisz Jakab szállító. A telrakodást végző embereknek nem adott ki elég zsineget a szállító s így a Kossuth-utcán az állványok leestek a szekérről és az épen ott menő Erdei Zoltán hét éves gyermeknek lábát eltörte az egyik állvány. A törvényszék tegnap gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt 40 korona fő és 10 korona mellék büntetésre ítélte Weiszot, ki felebbezett.

§ Megverte a rendőrt. A törvényszék tegnap elítélte hatóság elleni erőszak miatt Végh András helybeli napszámost. Ez évi július 1-én délután Végh ittas állapotban botrányt csinált. A 44. számú rendőr esendire intette Véghet, ki rátámadt a rendőrré, földre teperte, sőt a ruhát is letépte róla. Ezért tegnap a törvényszék két havi fogházra és tíz korona pénzbüntetésre ítélte. Végh felebbezett az ítélet ellen.

### Gabonatözsde.

Kötetett:

Apr. buza 1906.	17.38
Októberi buza	16.88 (100 kgr.-ként)
Apr. rozs 1906.	14.50
Apr. zab 1906.	14.70
Máj. tengeri 1906.	14.22

#### Értéktözsde.

Kötetett:

Magyar hitelrészvény	780.50
Osztrák hitelrészvény	671.—

### CSARNOK.

Olga.

— Regény. —

Irta: Than Gyula.

(Folytatás.)

— Nem úgy van! Tarlainak más és nagy oka lehetett arra, hogy előtettek titko-

lőzzék. Nagy oka lehetett arra, hogy a valót elrejtse előtettek. Hiszen mindenképpen úgy akarta, hogy amit neked félrevezetésképpen, mindenesetre azonban csak kényszerűségből elmondott, csak azután tudjátok meg, mikor már nincs az élők között. Miért akarta ezt? Bizonyosság van ebben az én s kétségtelenül helyes feltevésem mellett. Minden bizonyosság rohamosan torlódik emlékembe... Elzárkózott a világ elől. Nem akart hallani és tudni senkiről, de egyúttal azt is akarta, hogy ne halljon és ne tudjon róla se senki semmit.

— Hát mit gondolsz? ... Beszélj, világosíts fel.

— A mit én gondolok, az az igazság. Az igazság pedig nektek nem remélt javakat juttat.

— Hogyan?

— Hát úgy, hogy az a vagyon, amelyben Tarlai él, nem az övé, hanem a tietek.

— A miénk? — szólalt meg a hajógyáros felesége.

— Igen! ... Mi oka lett volna egyébb arra, hogy származásokat évtizedeken keresztül eltitkolja? Bizonyára azt várta, hogy mindenki, aki tanuvallomást tehetne, aki bizonyosságot szolgáltatna, elszéledjen, vagy örökálmra hajtja a fejét? Miért húzódott el a világtól? Miért akarta, hogy ne tudjon senki róla, hogy aki valaha tudott a ti vagyonotokról, azt higgye, hogy az a ti jogos tulajdonotokban van... Tarlai megtevesztett titeket. Tarlai bitorolta a ti vagyonotokat s most, mikor már teljesen biztosnak érezte ügyét, egyszerűen megfosztott tőle benneteket.

— Lehetséges lenne!

— Minden jel, minden körülmény, minden tény ezt bizonyítja. Ránk most már az a feladat vár, hogy a valót felderítsük. Tarlai azt hitte, hogy veletek könnyen leszámol, de azzal nem vetett számot, hogy lesz, aki belát az ő törekvésebe... A vagyon a tietek... az minket illet és én bebizonyítom, hogy a miénk is lesz.

(Folyt. köv.)

Kelettengeri és fűszerezett csemege hering, pisztráng, Sardinia;

Szepességi virtsli,

Kolozsvári szalona,

Prágai sódar;

Tea és főző vaj, — tea sütemény;

Finom cukorkák

nagy választékban és friss minőségben kapható

Annok Sándor

Tóth Kálmán utódánál

Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

### Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és kosztum keimék, Bluz selymek, Jó mosó barhentek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

Szörme boák és gallérok női és férfi

Jäger alsóruházatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakhoz.

A világhírű

francia P. D. jegyű kitűnő szabásu fűzők

egyedüli raktára

Szabó Lajos Fiai cégnél

Mintákat kívánatra készséggel szolgálunk,

## Vakok zenekarának hangversenye.

Tisztelettel értesitem Debrecen sz. kir. város közönségét, b. vendégeimet, hogy a

### vakok zenekara

Debrecenbe érkezett és máától, azaz november hó 15-től kezdve egészen november 21-ig az

### Emke kávéházban

nagy és felette élvezetes műsorral

### hangversenyt tart.

Tekintettel a humánus célt szolgáló hangversenyre, bizton hiszem, hogy Debrecen közönsége sietni fog a hangversenyek meghallgatásával a vakok nemes ügyét támogatni. — A magam részéről pontos kiszolgálásról, szolid árak mellett, biztosítom a n. é. közönséget. — Minéi tömegesebb létoztatást kér tisztelettel:

Kiss Adolf, kávész.

**Belépti-díj nincs.**

## Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.

**Egy törzsbetét 50 fillér.**

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyiszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hány 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztetik. — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszthető kölcsönt akar szükség esetére biztosítani az lépjen be a szövetkezetbe. — A Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től

Debrecen, Főpiacz 65. szám.

Czégely-ház.

Előjegyzéseket elfogad alantit igazgatóság, valmint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank” m. sz. aláírási felhívása látható. 1864

Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár, elnök. Lestyán Adorján kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyvezető igazgató. Dr. Nyiri Ernő jogtanácsos, jegyző.

## Hölgyeim!

Ha bársonysima, üde, fehér arcórt akarunk, vagy szeplője, májfoltja, pattanása, vagy bármilyen arctisztatlansága van: használja a Matild szépségcsereket:

# Matild

-Crém 1 K.  
-Arckenőcs 1 K. és 160 K.  
-Ragya és hímőhely kisimítására 4 K.  
-Szappan 80 fill.  
-Pouder 1 korona.

Ha nem használ, arát minden kibúvó nélkül visszaadom. Ez nem üres reklam, mert szereimet 30 napi hitelle adom.

Kun István gyógyszerész, műlaboratoriuma, Laboratoire Cosmétique „Matilde”. (Alapított a hasonló névű párisi labororium mintájára 1895-ben Budapesten.) Gyártelep: Ungvár saját ház. Kapható Budapesten Török-nél, Debrecenben Tóth Béla gyógyszerésznél, Tisza-palota és minden jobb gyógyszerésztárban.

## A szappanok ideálja a harmat szappan

mely a Harmat-erémmel használva, tisztává, üde kinézésűvé, bársony simaságúvá s puhává teszi a bőrt. Kellemes illatú s jól habzik. 1290

Egy darab harmatszappan 70 fill.

Készítő helye s főraktára:

**MIHALOVITS J.**  
gyógyszertára

Debrecen, Főpiacz 31. A városházzal szemben.

## NYIRACSÁD

község határában (Debrecenhez 2 órai ut) egy 1000 holdas birtok egészben vagy parcellázva 10 holdanként jutányos áron előnyös fizetési feltételek mellett eladó.

Értekezhetni Korondi Sándornál Debrecen, Piac-u. 28. sz. Békési Kenyér-sütőde helyiségében.

## Tiszta gyapju

# FRANCZIA-FLANELL

bluzokra és pongyolákra gyönyörű mintákban

**59 kr.**

**Bosznay J. és Társa**

divatruházában

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

1813

## Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Jäger alsó ruházat,  
Flanell takarók,  
Függönyök  
Ló pokrócok

## Linoleum

Külön szőnyeg osztály.

Valódi perzsa szőnyegek óriási raktára.

1693

## Megnyilt

az új

1863

## Központi Zálogház

Kossuth-utca 15. sz. alatt az udvarban.

Értéktárgyakra legmagasabb kölcsönt ad.

Válogatott

## erdélyi alma

mint

1892

Batul, Pönyik,  
Arany parmen,  
Renet, Pepin,

kicsinyben és ládasszámra is

## KONTSEK GÉZÁNÁL

Főüzlet: Kossuth-utca.

Fióküzlet: Osapó-utca.

## Szőnyeg vásár!

A raktárunkon lévő szőnyegek nagy részét mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Különösen ajánljuk elsőrendű minőségű

**Brüsszeli szőnyegeinket**

igen szép mintákban, melyek 3 frt 20 kr. helyett 1 frt 80 kr.-ért kaphatók.

Nagy mennyiségű maradék szőnyegek minden fajból

**tetemesen leszállítva.**

Ezen kedvező bevásárlási alkalom csak néhány hétig tart. 1896

**Szabó Lajos Fiai cégnél**  
Debrecen.

## Kérem a cégre figyelni.

Tisztelettel hozom a hölgyközönség beesés tudomására, hogy külföldi bevásárlási utamról visszatérve legideálisabb és legkényesebb izlést kielégít a rendkívüli dúsz

## Modell Kalap

választék, Debrecenben legfényesebb

**női kalap divat-termemben**

Piac-utca 75. sz. Tihanyi fogorvos mellett. Helyiségemben alakítások el fogadtatnak és legelegánsabb modell szerint készíttetnek.

**FEIN MATILD**  
női kalap divatterme PIA CZ-UTCZA 75. Tihanyi fogorvos mellett lévő helyiségben.

**Kérem a cégre figyelni.**

**APRÓ HIRDETÉSEK.**

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó  
4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó  
4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan vála-  
szolunk, ha a szükséges postabélyeg be-  
küldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

**Levelezés.**

EGY 18 éves barna házi leány idősebb gazdag  
ur ösmeretségét kéri „Barna lány” jeligére e  
lap kiadóhivatalába. 3012

MELY független keresztény nő volna hajlandó  
egy e városban ismeretlen 20 éves fiatal em-  
bert anyagilag támogatni? „Szerelem” jel-  
igére írjon a főpostára. 4005

TAVASZ. Miután hirdetemnye nem közölhető,  
tudassa címét.

**Ajánlat.**

HATVAN-utca 34. sz. a. négyszobás lakás el-  
költözés végett azonnal kiadó. Értekezhetni  
ugyanott. 4010

NAPONTA kétszer friss vaj érkezik. Carfiol,  
olasz káposzta, mindenféle zöltségek állandóan  
kapható Kertész Sándor fűszer és csemege-  
kereskedésében Kossuth-u. 17. sz. 3056

KIADÓ lakás májusra. Bathyány-u. 17. 5 szoba  
fürdőszoba, tágas mellékhelyiségekkel. 3048

HARISNYAKÖTÉSEK és fejlelések elfogadtat-  
nak, Piac-u. 32. 3044

ILLATOS fekete hályha lack állandóan tartós  
fényvel. Azonnal szárad, üvegenként 80 és  
110 fillér. Egyedüli elárúsítása Térei J. utóda  
cég festék, lack és petroleum üzletében Hatvan-  
utca 13. sz. 2932

ÓRIÁSI választékban kaphatók mindenféle trieszi  
kávé különlegességek, feltűnő olcsó árak mel-  
lett Lindenfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél  
Debrecen, Városház-u. 2. 2647

SZEGEDI paprika különlegességek nagyban és  
kicsinyben valamint 1 kg. legfinomabb Cócusz-  
szir 60 kr. nagyválasztékban kaphatók Lin-  
denfeld J. Jenő fűszerkereskedőnél Debrecen,  
Városház-utca 2. 2646

KIADÓ azonnal a Kossuth-utca 6. számú ház-  
nál az udvarban 4 nagy raktárhelyiség együtt  
esen van külön-külön. — Értekezhetni Ka-  
szanyitzky Endre üzletében. 2583

MÉZ-MALÁTA cukorka készül és kapható  
Riesz Lipót cukrásznál. 2960

CSEKELY HETI vagy havi részletekben be-  
szerezhető Kaiser Salamon Debrecen legna-  
gyobb részletáruházában Hatvan-u. 2. Váson,  
Kézműáru, férfi és női készruhák, felöltők,  
ősi és tavaszi gallérok, fiu és leány öltönyök  
tűkrök és képek. Mérték utáni öltönyszövetek-  
ből óriási választék. Tiszlviselők, hajduk, rend-  
őrök és gyári munkásoknak 15 százalékos ár-  
engedmény. 2929

EÖTVÖS-utca 110. számú ház a bekebelezett  
terhek átvállalásán kívül 250 forint készpénz-  
ért azonnal megvehető. 4008

**Kereslet.**

MINDENES eselédleányt keresek Decembe-  
r 1-ére. Cim a kiadóban. 3085

TISZTÁLT kezelt tej naponta 3—2 liter keres-  
tetik. Cim a kiadóban. 3071

FÜSZER- és gyarmatáru nagykereskedő utazót  
keres, ki a fűszer szakmába már utazott és a  
helyi piacon ismerős előnyben részesül. Cim  
a kiadóhivatalban. 3068

ÜGYES fűszerkereskedősegéd alkalmazást nyer-  
Merkl Ferenccél Fűvészkert-utca 14. 3063

HÁZVEZETŐNŐI állást keres magános urnál  
vagy nőnél kellemes modora nő. Cim e lap  
kiadóhivatalában megtudható. 3096

GAZDASSZONYI vagy házvezetőnői állást ke-  
res középkorú nő. Cim a kiadóhivatalban. 4006

EGY nagy munkás, mint nap szabó felvétetik  
Fényes Mór férfi szabónál. 4007

TANÁRNÓ, a főtérhez közel intelligens család-  
nál keres bntorozott szobát, esetleg teljes el-  
látással. Ajánlatot kérek a kiadóba. 4009

**Eladás.**

EGY VASCSIGA LÉPCSŐ a Hungaria kávé-  
házban eladó. 3081

ELADO ondódi föld a városhoz közel a B.-uj-  
városi vasút mellett és a Kéttalom-u. 6. sz.  
Értekezhetni tulajdonossal Egzmalom-u. 4. 3060

VARGAKERTBEN, közel a vasúthoz 6 ház hely  
300 négyszög ölenként kedvező feltételek mel-  
lett eladó. Értekezhetni Széchenyi-u. 42. sz.  
a. az üzletben. 3100

**20-30 waggon****Takarmány Répa**

azonnali szállításra eladó. — Értekezhetni

**Deutsch Albert és Fia**

1588 kereskedésében, Hatvan-u. 9.

**Hirdetmény.**

Az érdekeltek tudomására hozom, hogy a  
**Bogárházi tanya** mai naptól fogva,  
mint parcellázott birtok

**„Imre bokor tanya”**

nevet kapott. 1711

**A még el nem adott földből 1 kold-  
tól kezdve tetszés szerinti mennyiség  
vehető.**

**A Nagyszegedyháza felől eső részből pedig  
60 parcellát, 10 holdjával, egyévre haszon-  
bérbe adok.**

Az „Imre bokor tanya”-nak új  
temetője november 20-án lesz be-  
szentelve.

Imre bokor tanya 1905. november hó.

Kralovánszky Kálmán megbízott.

Császári és kir. udvari szállítók.

Öfelsége az orosz ár által elismert teakereskedés

Orosz császári udvari szállítók.

**Wassili Perloff és Fiai Moszkva.**

Vezérigazga-  
tóság Moszkva

Oroszország nagyobb városaiiban több mint 125 saját raktárral.  
Fióküzletek: Párisban, Berlinben, Milánóban, Nizzában.

Alapított  
1787. évben

**Árjegyzék.**

Árak koronaértékben, orosz fontonként, egy orosz font 410 gramm.

Szám		1/4 fontos			
		csomag	csomag	csomag	csomag
1	Sansinisch tea	4—	2—	1:10	—:55
2	Finom családi tea	4:60	2:30	1:20	—:60
3	Krasszonky tea	5:30	2:65	1:40	—:70
4	Chunni, zamatos családi tea	6:20	3:10	1:60	—:80
5	Ljansin tea	7—	3:50	1:80	—:90
6	„ finom	8—	4—	2—	1—
7	„ legfinomabb minőségű	8:60	4:30	2:20	1:10
8	Seofajun, legjobb minőségű	9:40	4:70	2:40	1:20
9	Legfinomabb családi tea	10:20	5:10	2:80	1:40
10	Különlegesség	14:20	7:10	3:60	1:80
<b>Tea, eredeti orosz bádogdobozban, kettős fedéllel:</b>					
2	Nasunteho	5:80	2:90		
4	Junmujuj	7:40	3:70	1:90	
5	Siuchenchu	8:20	4:10	2:50	
6	Ljansin tea, finom minőségű	9:20	4:60		
7	Seofajun, legfinomabb minőségű	12—	6—		
	Legfinomabb tea, üvegtégelyben, eredeti csomagolás és vámszalaggal, 1 tégely ára	6—			

Kizárólag és egyedüli kicsinybeni és nagyban elárúsítás Debrecen és Hajdumegye részére

**KONTSEK GÉZÁNÁL**

Főüzlet: Kossuth-u.

**DEBRECENBEN.**

Fióküzlet: Csapó-u.